

Geen berg in de zuidwestelijke Italiaanse Alpen die meer tot de verbeelding spreekt dan de Monviso. De Romeinen hadden er al een naam voor – Mons Vesulus – en dachten dat het de hoogste berg van de Alpen was. Niet verwonderlijk, want met zijn 3841 meter steekt de Monviso hoog boven de omliggende bergen uit.

Hoog in de Italiaanse Alpen

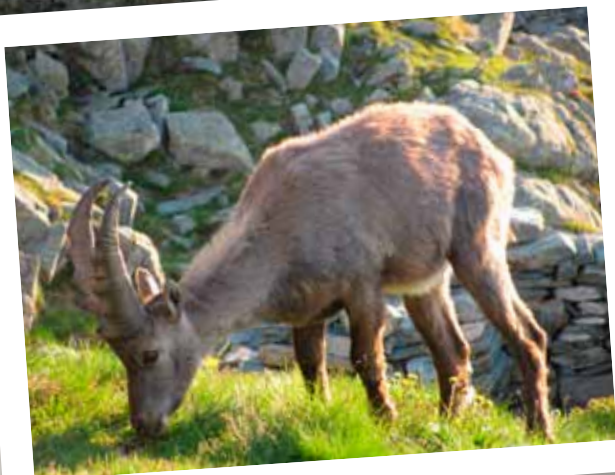
Op heldere dagen kan je hem vanuit de Povlakte zelfs op honderden kilometer afstand duidelijk zien liggen. Als de top niet in de wolken zit tenminste. Want er valt nogal wat neerslag rond de Monviso, veel meer dan elders in de Cottische Alpen.

Maar begin juli 2009 was er van slecht weer geen sprake. Ik wandelde in vijf dagen langs de berg, van noord naar zuid. Onderweg viel er geen druppel regen. De Monviso liet zich van alle kanten gewillig bewonderen, de top was meestal wolkenvrij. Het werd een heerlijke tocht langs bevroren meertjes, uitgestrekte sneeuwvelden en groene alpenweiden, waar het voorjaar nog maar net begonnen leek.

Tekst en foto's: Ignace Fermont

De Rifugio Quintino Sella is de oudste en bekendste hut aan de Monviso. Ze ligt aan de oostzijde van de berg, bij het Lago Grande di Viso. Het meer is nog half bevroren. Juni 2009 was een koude maand in de berg, en er viel nog behoorlijk wat sneeuw. Veel alpinisten brengen de nacht door in de hut voor ze naar de top gaan. De beklimming van de Monviso is technisch niet erg moeilijk. Toch werd de berg pas in 1861 voor het eerst bedwongen, door een Engels duo. Twee jaar later volgden vier Italianen hun voorbeeld, onder leiding van de toenmalige minister van Financiën Quintino Sella. Enkele weken later hield de man de Club Alpino Italiano boven de doopvont.

De Rifugio, 6 uur 's morgens. De eerste zonnestralen vallen door het raam. Ik draai me een laatste keer om in bed. Buiten zijn al enkele wandelaars op de been. "Steenbokken", hoor ik iemand fluisteren. Ik trek meteen mijn kleren aan en ren naar buiten, camera in de aanslag. En inderdaad, op een heuveltje vlakbij de hut staan twee dieren te grazen. Ze zijn allesbehalve mensenschuw. Ik nader tot op drie meter en heb alle tijd om foto's te nemen.

De Po, de langste rivier van Italië, ontspringt op de Pian del Re, een hoogvlakte op 2000 meter hoogte, aan de voet van de Monviso. Het heldere bronwater is het leefgebied van een zwarte salamandersoort die alleen hier voorkomt. Onder andere daarom is het hele brongebied van de Po beschermd als natuurreservaat. Rustig is het er allesbehalve. De Pian del Re is met de wagen bereikbaar en wordt druk bezocht door dagjesmensen.

Herdershutten, zoals deze Capanna della Losetta, worden vaak tegen een rots aangebouwd. De rots beschermt dak en ingang tegen lawinegevaar.

Kunst of spelerei? Honderden kleine steenhoopjes en rechtop geplaatste stenen sieren het merengebied in de buurt van de Passo San Chiafreddo. Het lijkt wel een neolithische begraafplaats, maar is het werk van voorbijgangers. Stoning heet dit ludieke tijdverdrijf voor bergwandelaars.

Zomerboerderijen zijn een vast onderdeel van het landschap in de Alpen van Piemonte. De muren zijn altijd van natuursteen en de daken zijn bedekt met losse, zware en grote uit de rots gehouwen pannen. Sommige gebouwen liggen geïsoleerd, meestal vormen ze kleine gehuchtjes tussen de 1800 en de 2500 meter. Veeboeren trekken er van oudsher met hun kudde naartoe in de zomermaanden. Ze laten hun koeien of schapen grazen op groene alpenweiden en maken ter plekke boter en kaas. Eén keer per week brengen ze hun verse producten naar het dal. Vroeger gebeurde dat te paard of met een muilezel, tegenwoordig steeds meer met een trialmotor of 4x4. De huizen op de foto zijn die van Grange Bernard, 2180 meter hoog, in het schilderachtige Soustradal.

Van een afstand lijkt de moderne Rifugio Vallanta aan de westwand van de Monviso te kleven. Opvallend veel Fransen bezoeken de hut. De Franse grens ligt op een steenworp en de hut ligt op de populaire Tour du Mont Viso, die deels door Frankrijk, deels door Italië loopt.

Een variant van de GTA brengt me van de Rifugio Vallanta naar de Passo della Losetta. Voor ik door het Soustradal afdal naar Chianale, maak ik nog een kleine omweg naar de 3054 meter hoge Monte Losetta, pal op de grens met Frankrijk. Een troep steenbokken speelt naar gras tussen de sneeuwvelden net onder de top. Boven is het panorama overweldigend. In het westen de Queyras, in het zuiden de Maritieme Alpen en ver weg in het zuiden, de Gran Paradiso en de Monte Rosa. En bovenal: de loodrechte noordwestwand van de Monviso. De berg is nergens indrukwekkender dan hier.

Oude boogbrugjes over de Varaita, twee Romaanse kerkjes aan beide zijden van de rivier, smalle steegjes die tussen de goed onderhouden natuurstenen huizen kronkelen: Chianale is een parel van een dorp. Een mooie plek om een tocht door het Monvisomassief te beëindigen. Hier en daar wappert de Occitaanse vlag. Het Occitaans – de Langue d'Oc – is een Romaanse taal, verwant aan het Catalaans, en werd vroeger in grote delen van Zuid-Frankrijk gesproken. In de westelijke Alpendalen van Piemonte is de taal nog springlevend.

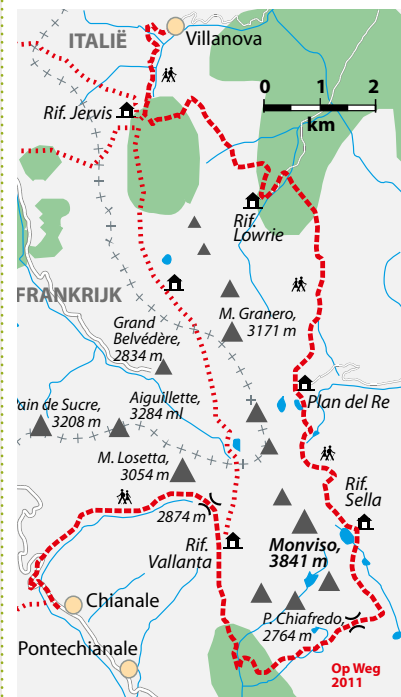
Turkse lelie

Tip!

Neem een paar wandelstokken met sneeuwshijfjes mee. Zo vormen de sneeuwveldjes die je ook in volle zomer over moet, geen enkel probleem.

Steekkaart

Route en bewegwijzering

De route volgt het hoofdtraject en enkele varianten van de Grande Traversata delle Alpi, kortweg GTA, en is wit-rood bewegwijzerd.

Mijn etappe-indeling:

- dag 1 van Villanova naar Rifugio Jervis (2 uur)
- dag 2 tot Rifugio Barbara Lowrie (3.30 uur)
- dag 3 via Pian del Re naar Rifugio Quintino Sella (6.20 uur)
- dag 4 naar Rifugio Vallanta (5.30 uur)
- dag 5 via Vallone di Soustra naar Chianale (5.30 uur).

Kaarten en gidsen

Carta dei sentieri e dei rifugi, IGC nr.6, Monviso, 1:50.000

Grande Traversata delle Alpi, Teil 2: Der Süden, Werner Bätzing, ISBN 978-3-85869-435-5, Zürich, 2011

Through the Italian Alps, GTA: *the Grande Traversata delle Alpi*, Gillian Price, Cicerone 2005, ISBN 1 85284 417 5

GTA – *Grande Traversata delle Alpi*, Iris Kürschner / Dieter Haas, ISBN 978-3-7633-4402-4 Rother Wanderführer, 2011